

دانشکده علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی اراک
مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی
واحد برنامه ریزی درسی و آموزشی

طرح دوره (COURSE PLAN) ترکیبی یا مجازی

دانشکده: بهداشت	گروه آموزشی: بهداشت عمومی	مقطع و رشته تحصیلی: کارشناسی / بهداشت عمومی
نام درس : مدیریت و نظارت در مراکز بهداشتی درمانی	تعداد واحد : ۲ واحد	نوع واحد: نظری
پیش نیاز: ندارد	روز و ساعت برگزاری کلاس: سه شنبه ها ساعت ۱۶-۱۴	مکان برگزاری: دانشکده بهداشت - مجازی
مسئول برنامه : دکتر راضیه ذوالقدر	شماره تماس دانشکده: ۰۷۱-۵۲۵۱۹۲۷۲	آدرس پست الکترونیکی: raziezolghadr@yahoo.com
مدرسین (به ترتیب حروف الفبا): دکتر راضیه ذوالقدر	شماره تماس دانشکده: ۰۷۱-۵۲۵۱۹۲۷۲	آدرس پست الکترونیکی: raziezolghadr@yahoo.com
تهیه و تنظیم : دکتر راضیه ذوالقدر	تاریخ تدوین / بازنگری: ۹۹/۱۱/۱	

معرفی درس:

در راستای آشنایی با نظام ارائه خدمات بهداشتی اولیه در ایران و نظارت و ارزشیابی فعالیتهای بهورزان و ارائه پس خوراند پیش به بهورز، دانشجو در این درس با تعریف مدیریت و وظایف و برنامه ریزی و اجرای آن و جنبه های اقتصادی- اجتماعی PHC در سطح شهرستان و مرکز بهداشتی درمانی و خانه بهداشت و وظایف بهورز، خانه بهداشت در خصوص بهداشت خانواده، بیماریها، مدارس، دهان و دندان، محیط و غیره آشنا خواهد شد.

عناوین کلی این درس شامل موارد زیر می باشد :

- آشنایی با نقش ها و مهارت‌های لازم برای مدیران
- آشنایی با مفاهیم نظارت و کنترل
- آشنایی با برخی تعاریف در حیطه نظارت و کنترل
- آشنایی با ساختار نظام ارائه خدمات بهداشتی و درمانی در ایران
- آشنایی با نظام پزشکی خانواده
- آشنایی با واحدهای عرضه خدمت در روستا
- آشنایی با وظایف بهورزان در ارائه خدمات بهداشتی
- آشنایی با پرونده خانوار، دفاتر ثبت فعالیتها و زیج حیاتی
- آشنایی با مدیریت خانه بهداشت
- آشنایی با مراکز بهداشتی درمانی روستایی و ضمام
- آشنایی با واحدهای عرضه خدمات بهداشتی و درمانی در شهر
- آشنایی با مدیریت مرکز بهداشتی درمانی و مرکز آموزش بهورزی
- آشنایی با بیمارستان و مرکز بهداشت شهرستان
- آشنایی با مدیریت شبکه بهداشت و درمان شهرستان
- آشنایی با مدیریت مرکز بهداشت شهرستان
- آشنایی با جلب مشارکت جامعه
- آشنایی با انواع مختلف ارزشیابی

❖ هدف کلی

آشنایی با نقش ها و مهارت‌های لازم برای مدیران

اهداف اختصاصی

دانشجو باید بتواند :

- ضرورت مطالعه مدیریت را بیان کند.
- مفهوم کارآیی، اثربخشی و بهره‌وری را تعریف کند.
- مهارت‌های لازم برای مدیر موفق بودن را ترسیم نماید.

❖ هدف کلی

آشنایی با مفاهیم نظارت و کنترل

اهداف اختصاصی

دانشجو باید بتواند :

- نظارت و کنترل را با مثال تعریف نماید.
- نظارت و کنترل را به طور شفاف توضیح دهد.

❖ هدف کلی

آشنایی با برخی تعاریف در حیطه نظارت و کنترل

اهداف اختصاصی

دانشجو باید بتواند :

- اندازه‌گیری را با ذکر مثال شرح دهد.
- ارزیابی را با ذکر مثال شرح دهد.
- پایش را با ذکر مثال شرح دهد.

❖ هدف کلی

آشنایی با ساختار نظام ارائه خدمات بهداشتی و درمانی در ایران

اهداف اختصاصی

دانشجو باید بتواند :

- سه سطح نظام ارائه خدمات بهداشتی و درمانی در ایران را نام ببرد.
- واحدهای عرضه خدمت در سطح شهرستان را بیان کند.

- وظایف وزارت بهداشت را نام ببرد.

❖ هدف کلی

آشنایی با نظام پزشکی خانواده

❖ اهداف اختصاصی

دانشجو باید بتواند:

- مفاهیم و تعاریف نظام پزشکی خانواده را به درستی بیان کند.
- نقاط قوت و نقاط ضعف نظام پزشکی خانواده را به درستی بیان کند.
- چالش‌های پیش رو توسعه نظام پزشکی خانواده را توضیح دهد.

❖ هدف کلی

آشنایی با واحدهای عرضه خدمت در روستا

❖ اهداف اختصاصی

دانشجو باید بتواند:

- واحدهای عرضه خدمت در روستا را نام ببرد.
- محیطی‌ترین واحد ارائه خدمت را تشخیص دهد.
- حداقل شرایط ایجاد خانه بهداشت در یک روستا را توضیح دهد.

❖ هدف کلی

آشنایی با وظایف بهورزان در ارائه خدمات بهداشتی

❖ اهداف اختصاصی

دانشجو باید بتواند:

- نحوه سرشماری خانوارها را به درستی بیان نماید.
- ابعاد برقراری ارتباط با مردم و جلب مشارکت آنان در زمینه‌های مختلف بهداشتی را به طور کامل بیان نماید.

❖ هدف کلی

آشنایی با پرونده خانوار، دفاتر ثبت فعالیتها و زیج حیاتی

❖ اهداف اختصاصی

دانشجو باید بتواند:

- دفاتر، فرم‌ها و گزارشات آماری مورد استفاده در خانه بهداشت را توضیح دهد.
- زیج حیاتی را شناخته و نحوه ثبت اطلاعات در آنها را توضیح دهد.

❖ هدف کلی

آشنایی با مدیریت خانه بهداشت

❖ اهداف اختصاصی

دانشجو باید بتواند:

- مهارت‌های مدیریتی لازم در خانه بهداشت را برشمرد.
- شاخص‌های مدیریتی برای بازدید خانه بهداشت را بیان کند.

❖ هدف کلی

آشنایی با مراکز بهداشتی درمانی روستایی و ضمام

❖ اهداف اختصاصی

دانشجو باید بتواند:

- مرکز بهداشتی درمانی روستایی را تعریف کند.
- تنها واحد پزشکی مستقر در روستا را مشخص کند.
- وظایف اصلی مرکز بهداشتی درمانی روستایی را نام ببرد.

❖ هدف کلی

آشنایی با واحدهای عرضه خدمات بهداشتی و درمانی در شهر

❖ اهداف اختصاصی

دانشجو باید بتواند:

- واحدهای بهداشتی عرضه خدمت در شهر را نام ببرد.

- وظایف پایگاه بهداشت شهری را نام ببرد.

❖ هدف کلی

آشنایی با مدیریت مرکز بهداشتی درمانی و مرکز آموزش بهورزی

اهداف اختصاصی

دانشجو باید بتواند:

- مهارت‌های مدیریتی لازم در مرکز بهداشتی درمانی و مرکز آموزش بهورزی را برشمرد.
- شاخص‌های مدیریتی برای بازدید مرکز بهداشتی درمانی و مرکز آموزش بهورزی را بیان کند.

❖ هدف کلی

آشنایی با بیمارستان و مرکز بهداشت شهرستان

اهداف اختصاصی

دانشجو باید بتواند:

- ویژگی‌های مرکز بهداشت شهرستان را نام ببرد.
- وظایف مرکز بهداشت را طبقه بندی کند.
- اجزای بیمارستان شهرستان را نام ببرد.

❖ هدف کلی

آشنایی با مدیریت شبکه بهداشت و درمان شهرستان

اهداف اختصاصی

دانشجو باید بتواند:

- وظایف شبکه بهداشت و درمان را شرح دهد.
- واحدهای زیرمجموعه مدیریت شبکه بهداشت و درمان را نام ببرد.

❖ هدف کلی

آشنایی با مدیریت مرکز بهداشت شهرستان

اهداف اختصاصی

دانشجو باید بتواند:

- وظایف مرکز بهداشت شهرستان را شرح دهد.
- واحدهای زیرمجموعه مرکز بهداشت شهرستان را نام ببرد.

❖ هدف کلی

آشنایی با جلب مشارکت جامعه

❖ اهداف اختصاصی

دانشجو باید بتواند:

- مشارکت جامعه یا مداخله جامعه را تعریف کند.
- راهکارهایی جهت جلب مشارکت، حفظ و استمرار آن بیان کند.

❖ هدف کلی

آشنایی با انواع مختلف ارزشیابی

❖ اهداف اختصاصی

دانشجو باید بتواند:

- ارزشیابی بر مبنای اهداف برنامه را توضیح دهد.
- ارزشیابی بر مبنای فرایند را توضیح دهد.

❖ روش آموزش

□ حضوری

■ مجازی

□ ترکیبی

شرایط اجراء

❖ امکانات آموزشی:

- اسلاید پروژکتور ، ویدئو پروژکتور و کامپیوتر و با استفاده از نرم افزارهایی شامل سامانه نوید

❖ منابع درسی :

- ❑ آیا کتاب /مقاله خاصی برای معرفی به دانشجویان به عنوان منبع درسی در نظر دارید؟ ■ بلی
- در صورت وجود جدول زیر را تکمیل کنید:

صفحات و فصل های مشخص شده برای مطالعه	مشخصات کتاب شامل عنوان، نویسندگان، مترجمین، انتشارات، سال و نوبت چاپ
صفحات ۵۰ تا ۱۵۶	کتاب خدمات مدیریتی در شبکه بهداشت و درمان شهرستان، دکتر سیروس پیله وری، آخرین انتشار
جلد دوم فصل هفتم	کتاب جامع بهداشت عمومی، اساتید دانشگاههای علوم پزشکی. آخرین انتشار

نحوه دسترسی دانشجویان به مقاله	مشخصات مقاله شامل عنوان، نویسندگان، مجله، سال و شماره انتشار و صفحات

نوع محتوا*	مشخصات شامل عنوان و مؤلفین / تهیه کنندگان	توضیحات	آماده بودن فایل برای بارگذاری**

- در صورتی که در نظر دارید جزوه یا هر نوع محتوای دیگری (مانند فیلم، مجموعه اسلاید و ...) علاوه بر کتاب فوق یا به تنهایی به عنوان منبع درسی به دانشجویان معرفی کنید، مشخصات آن را ذکر کنید و فایل آن را ضمیمه نمایید:

* منظور اسلاید پاور پوینت، جزوه، فیلم آموزشی، محتوای بارگذاری شده بر روی سامانه‌های دیگر دانشگاه و ... است.

- در صورتی که در نظر دارید محتوای دیگری (مانند کتاب، مجموعه اسلاید، جزوه و ...) را به عنوان منبع مطالعه بیشتر به دانشجویان معرفی کنید، مشخصات کامل آن را ذکر کنید. (در سامانه قسمتی جداگانه برای این موارد در نظر گرفته شده است).

..... ۱

..... ۲

..... ۳

..... ۴

❖ آزمون‌های خودارزیابی

۱. آیا برای درس خود آزمون در نظر گرفته‌اید؟ بلی خیر
- در صورت وجود تعداد و نوع خودآزمون‌ها را ذکر کنید.

شماره	عنوان آزمون	نوع آزمون	مهلت پاسخ دادن دانشجویان	مهلت ارائه باز خورد به تکالیف
مثال	آزمون مبحث نیازسنجی در برنامه درسی	تستی چهار جوابی	از ۹۹/۷/۱۴ تا ۹۹/۷/۲۰	تا تاریخ ۹۹/۷/۲۴

❖ تکالیف و پروژه‌های دانشجویان

▪ تکالیف طول ترم

شماره	عنوان تکلیف	شرح تکلیف	مهلت پاسخ دادن دانشجویان	مهلت فیدبک دادن مدرس	هدف از ارائه تکلیف
مثال	تکلیف اول کلاسی	در این تکلیف در یک پاراگراف کوتاه شرح دهید که مفهوم این عبارت چیست؟ "برنامه‌های درسی زیادی به صورت هم‌زمان به وجود آمده‌اند. تمام این برنامه‌ها باید همگرا و همسان شوند." در مورد کوریکولوم رشته پزشکی (یا اگر آشنایی شما کافی نیست کوریکولوم رشته خودتان) مصادیقی برای موارد زیر ذکر نمایید: برنامه درسی رسمی و غیر رسمی، برنامه درسی مخفی، برنامه درسی طراحی شده، آموزش داده شده و مورد سنجش واقع شده و برنامه درسی بی اثر	تا ۹۹/۷/۱۲ ۹۹/۷/۲۳	۹۹/۷/۲۷	مرور فصل مربوطه از منبع درسی و درک مفاهیم مربوطه
۱	تکلیف کلاسی اول	حداقل در یک پاراگراف مرکز بهورزی را توضیح دهند.	تا ۱۴۰۰/۲/۷ ۱۴۰۰/۲/۱۴	۱۴۰۰/۲/۲۱	مرور فصل مربوطه از منبع درسی و درک مفاهیم مربوطه
۲	تکلیف کلاسی دوم	حداقل در یک پاراگراف مدیریت شبکه بهداشت و درمان توضیح دهند.	تا ۱۴۰۰/۲/۲۱ ۱۴۰۰/۲/۲۵	۱۴۰۰/۲/۲۹	مرور فصل مربوطه از منبع درسی و درک مفاهیم مربوطه
۳	تکلیف کلاسی سوم	حداقل ۴ سوال تستی مرتبط با مرکز بهداشت شهرستان طرح نمایند.	تا ۱۴۰۰/۲/۲۸ ۱۴۰۰/۳/۳	۱۴۰۰/۳/۵	مرور فصل مربوطه از منبع درسی و درک مفاهیم مربوطه
۴	تکلیف کلاسی چهارم	حداقل ۴ سوال تستی مرتبط با جلب مشارکتها را همراه با پاسخ صحیح طرح نمایند.	تا ۱۴۰۰/۳/۳ ۱۴۰۰/۳/۵	۱۴۰۰/۳/۶	مرور فصل مربوطه از منبع درسی و درک مفاهیم مربوطه

▪ پروژه درسی

۱. آیا برای درس خود پروژه پایان ترم /میان ترم در نظر گرفته‌اید؟ بلی خیر

در صورت پاسخ مثبت شرح مختصر و هدف از ارائه آن را بنویسید:

❖ سایر فعالیت های یادگیری

در سامانه امکان فعال سازی اتاق بحث (غیرهمزمان)، وجود دارد. اگر در طراحی و هدایت مباحثه دقت کافی انجام شود می-تواند به پرورش تفکر انتقادی در دانشجویان کمک زیادی نماید. در صورت تمایل به استفاده از این امکان موارد زیر را تکمیل نمایید:

▪ اتاق بحث (فورم)

موضوع بحث:

❖ ارزشیابی دانشجویان

بارم نمره	موارد ارزشیابی
۸ نمره	آزمون میان ترم
۸ نمره	آزمون پایان ترم
۲ نمره	شرکت فعال در کلاس و حضور و غیاب
۲ نمره	تکالیف و سایر فعالیت ها

❖ مقررات

- حداقل نمره قبولی طبق قوانین آموزشی
- تعداد دفعات مجاز غیبت در کلاس طبق قوانین آموزشی

جدول زمانبندی درس مدیریت و نظارت در مراکز بهداشتی درمانی

تاریخ ارائه	ساعت ارائه	موضوع جلسه	مدرس	نحوه ارائه	امکانات مورد نیاز	روش ارزشیابی
۹۹/۱۱/۷	۱۴-۱۶	آشنایی با نقش ها و مهارتهای لازم برای مدیران	دکتر ذوالقدر	مجازی	کامپیوتر، نرم افزار پاورپونت، اینترنت، سامانه نوید	آزمون میانترم، پایان ترم، تکلیف، حضور و غیاب
۹۹/۱۱/۱۴	۱۴-۱۶	آشنایی با مفاهیم نظارت و کنترل	دکتر ذوالقدر	مجازی	کامپیوتر، نرم افزار پاورپونت، اینترنت، سامانه نوید	آزمون میانترم، پایان ترم، تکلیف، حضور و غیاب
۹۹/۱۱/۲۱	۱۴-۱۶	آشنایی با برخی تعاریف در حیطه نظارت و کنترل	دکتر ذوالقدر	مجازی	کامپیوتر، نرم افزار پاورپونت، اینترنت، سامانه نوید	آزمون میانترم، پایان ترم، تکلیف، حضور و غیاب
۹۹/۱۱/۲۸	۱۴-۱۶	آشنایی با ساختار نظام ارائه خدمات بهداشتی و درمانی در ایران	دکتر ذوالقدر	مجازی	کامپیوتر، نرم افزار پاورپونت، اینترنت، سامانه نوید	آزمون میانترم، پایان ترم، تکلیف، حضور و غیاب
۹۹/۱۲/۵	۱۴-۱۶	آشنایی با نظام پزشکی خانواده	دکتر ذوالقدر	مجازی	کامپیوتر، نرم افزار پاورپونت، اینترنت، سامانه نوید	آزمون میانترم، پایان ترم، تکلیف، حضور و غیاب
۹۹/۱۲/۱۲	۱۴-۱۶	آشنایی با واحدهای عرضه خدمت در روستا	دکتر ذوالقدر	مجازی	کامپیوتر، نرم افزار پاورپونت، اینترنت، سامانه نوید	آزمون میانترم، پایان ترم، تکلیف، حضور و غیاب
۹۹/۱۲/۱۹	۱۴-۱۶	آشنایی با وظایف بهورزان در ارائه خدمات بهداشتی	دکتر ذوالقدر	مجازی	کامپیوتر، نرم افزار پاورپونت، اینترنت، سامانه نوید	آزمون میانترم، پایان ترم، تکلیف، حضور و غیاب
۹۹/۱۲/۲۶	۱۴-۱۶	آشنایی با پرونده خانوار، دفاتر ثبت فعالیتها و زیج حیاتی	دکتر ذوالقدر	مجازی	کامپیوتر، نرم افزار پاورپونت، اینترنت، سامانه نوید	آزمون میانترم، پایان ترم، تکلیف، حضور و غیاب
۱۴۰۰/۱/۱۷	۱۴-۱۶	آشنایی با مدیریت خانه	دکتر ذوالقدر	مجازی	کامپیوتر، نرم افزار پاورپونت،	آزمون میانترم، پایان ترم، تکلیف،

حضور و غیاب	اینترنت، سامانه نوید			بهداشت		
آزمون میانترم، پایان ترم، تکلیف، حضور و غیاب	کامپیوتر، نرم افزار پاورپونت، اینترنت، سامانه نوید	مجازی	دکتر ذوالقدر	با آشنایی مراکز بهداشتی درمانی روستایی و ضمائ	۱۴-۱۶	۱۴۰۰/۱/۲۴
آزمون میانترم، پایان ترم، تکلیف، حضور و غیاب	کامپیوتر، نرم افزار پاورپونت، اینترنت، سامانه نوید	مجازی	دکتر ذوالقدر	با آشنایی واحدهای عرضه خدمات بهداشتی و درمانی در شهر	۱۴-۱۶	۱۴۰۰/۱/۳۱
آزمون میانترم، پایان ترم، تکلیف، حضور و غیاب	کامپیوتر، نرم افزار پاورپونت، اینترنت، سامانه نوید	مجازی	دکتر ذوالقدر	با آشنایی مدیریت مرکز بهداشتی درمانی و مرکز آموزش بهورزی	۱۴-۱۶	۱۴۰۰/۲/۷
آزمون میانترم، پایان ترم، تکلیف، حضور و غیاب	کامپیوتر، نرم افزار پاورپونت، اینترنت، سامانه نوید	مجازی	دکتر ذوالقدر	با آشنایی بیمارستان و مرکز بهداشت شهرستان	۱۴-۱۶	۱۴۰۰/۲/۱۴
آزمون میانترم، پایان ترم، تکلیف، حضور و غیاب	کامپیوتر، نرم افزار پاورپونت، اینترنت، سامانه نوید	مجازی	دکتر ذوالقدر	با آشنایی مدیریت شبکه بهداشت و درمان شهرستان	۱۴-۱۶	۱۴۰۰/۲/۲۱
آزمون میانترم، پایان ترم، تکلیف، حضور و غیاب	کامپیوتر، نرم افزار پاورپونت، اینترنت، سامانه نوید	مجازی	دکتر ذوالقدر	با آشنایی مدیریت مرکز بهداشت شهرستان	۱۴-۱۶	۱۴۰۰/۲/۲۸
آزمون میانترم، پایان ترم، تکلیف، حضور و غیاب	کامپیوتر، نرم افزار پاورپونت، اینترنت، سامانه نوید	مجازی	دکتر ذوالقدر	با آشنایی جلب مشارکت جامعه	۱۴-۱۶	۱۴۰۰/۳/۳
آزمون میانترم، پایان ترم، تکلیف، حضور و غیاب	کامپیوتر، نرم افزار پاورپونت، اینترنت، سامانه نوید	مجازی	دکتر ذوالقدر	با آشنایی با انواع مختلف ارزشیابی	۱۴-۱۶	۱۴۰۰/۳/۴